

שבת דף מא

עוד סיפור עם ר' זירא שקשור בעקיפין לרחיצה: ואמר רבי זירא: אנא חזיתיה לרבי אבהו שהניח ידיו כנגד פניו של מטה, ולא ידענא אי נגע אי לא נגע.

קושי על השאלה: פשיטא דלא נגע! דתניא, **רבי אליעזר אומר: כל האוחז באמה ומשתין כאילו מביא מכול לעולם!**

תירוץ: אמר אביי: עשאוה כבולשת. דתנן: **בולשת שנכנסה לעיר, בשעת שלום, חביות פתוחות - אסורות, סתומות - מותרות. בשעת מלחמה - אלו ואלו מותרות. לפי שאין פנאי לנסך.** אלמא: כיון דבעיתי - לא מנסכי, הכא נמי כיון דבעית - לא אתי להרהורי. שאלה על התירוץ: והכא מאי ביעתותא?

תשובה: ביעתותא דנהרא.

קושי על ר' אבהו: איני? והאמר רבי אבא אמר רב הונא אמר רב: כל המניח ידיו כנגד פניו של מטה כאילו כופר בבריתו של אברהם אבינו! תירוץ: לא קשיא, הא - כי נחית, הא - כי סליק.

חיזוק לתירוץ: כי הא דרבא שחי, רבי זירא זקיף. רבנן דבי רב אשי, כי קא נחתי - זקפי, כי קא סלקי - שחי

עוד סיפור על ר' זירא בבית מרחץ

הדקמה: רבי זירא הוה קא משתמיט מדרב יהודה דבעי למיסק לארעא דישראל דאמר רב יהודה כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה שנאמר **כַּפָּרֹה יִכָּאֹר וְשִׁמְהָ יִהְיֶה** אמר איזיל ואשמע מיניה מילתא ואיתי ואיסק

ירמיהו פרק כז

(יט) כי כה אמר ה' צבאות אל העמדים ועל הים ועל המכנות ועל יתר הכלים הנותרים בעיר הזאת: (כ) אשר לא לקחם נבוכדנאצר מלך בבל בגלותו את יכוניה יכניה בן יהויקים מלך יהודה מירושלם בבלה ואת כל חרי יהודה וירושלם: (כא) כי כה אמר ה' צבאות אלהי ישראל על הכלים הנותרים בית ה' ובית מלך יהודה וירושלם: (כב) בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אתם נאם ה' והעליתים והשיבתים אל המקום הזה:

המשך: אזל אשכחיה דקאי בי באני וקאמר ליה לשמעיה "הביאו לי נתר הביאו לי מסרק פתחו פומייכו ואפיקו הבלא ואשתו ממיא דבי באני. " אמר אילמלא (לא) באתי אלא לשמוע דבר זה דיי

קושי: בשלמא

- הביאו נתר הביאו מסרק קמשמע לן דברים של חול מותר לאומרם בלשון קדש
- פתחו פומייכו ואפיקו הבלא נמי כדשמואל דאמר שמואל הבלא מפיק הבלא
- אלא אשתו מיא דבי באני מאי מעליותא?

תירוץ: דתניא

- **אכל ולא שתה אכילתו דם וזהו תחילת חולי מעיים**
- **אכל ולא הלך ארבע אמות אכילתו מרקבת וזהו תחילת ריח רע**
- **הנצרך לנקביו ואכל דומה לתנור שהסיקוהו על גבי אפרו וזהו תחילת ריח זוהמא**
- **רחץ בחמין ולא שתה מהן דומה לתנור שהסיקוהו מבחוץ ולא הסיקוהו מבפנים**
- **רחץ בחמין ולא נשתטף בצונן דומה לברזל שהכניסוהו לאור ולא הכניסוהו לצונן**
- **רחץ ולא סך דומה למים על גבי חבית:**

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadrang.org.il •

משנה. מוליאר הגרופ שותין הימנו בשבת. אנטיכי, אף על פי שגרופה - אין שותין הימנה

הגדרות למיחמים הנזכרים במשנה: היכי דמי מוליאר הגרופ? תנא: מים מבפנים וגחלים מבחוץ.

הגדרת אנטיכי	רבה	רב נחמן בר יצחק
מה יגיד לפירוש האחר	בי כירי	בי דודי
חיזוק	אבל בי דודי - לא	כל שכן בי כירי
		תניא כוותיה דרב נחמן: אנטיכי אף על פי שגרופה וקטומה - אין שותין הימנה, מפני שנחוששה מחממתה

המיחם שפינהו - לא יתן לתוכו צונן בשביל שיחמו, אבל נותן הוא לתוכו, או לתוך הכוס כדי להפשירן פירוש 1 למשנה: רב אדא בר מתנה - מדובר במיחם ריק (שפינה ממנו מים)

- מועטים כדי שיחמו - אסור
- מרובים כדי שיפשירו - מותר

קושי: זה מצרף!

תירוץ: המשנה הולכת לפי ר' שמעון שמתיר בדבר שאינו מתכוון עוד קושי: לא מתאים לשון המשנה "פינהו" ולא "פינה ממנו מים"

פירוש 2 למשנה: אביי - מדובר במיחם שהורד מהאש (כלי ראשון)

- מועטים כדי שיחמו - אסור
- מרובים כדי שיפשירו - מותר
- מיחם ריק - לא יתן מים בגלל שמצרף - לדעת ר' יהודה שאוסר בדבר שאינו מתכוון

מחלוקת רב ושמואל במשנה

הבנה ראשונה	רב	שמואל
	להפשיר ולא לצרף (כמו אביי שמדובר בכלי מלא מים - ופניהו מהאש)	גם לצרף - ומותר (כמו רב אדא שהמשנה מדברת על כלי ריק) קושי: לצרף לכתחילה מי שרי? אפילו שיעור לצרף
הבנה שנייה	מדובר שפינה ממנו מים - שיעור להפשיר אבל שיעור לצרף (עד שפתו) אסור	

